

Bilag 3: Ordforklaring og henvisninger til politiske beslutninger

Ordforklaring

Indsatsområde: Statsligt udpeget område hvor grundvandet kan være særligt sårbart overfor forurening, fordi de beskyttende lerlag over grundvandsmagasinet er tynde. Der kan derfor være behov for at iværksætte særlige indsatser for at beskytte grundvandet. Kommunerne skal lave indsatsplaner, der beskriver de indsatser, der skal gennemføres i områderne for at sikre, at grundvandet kan bruges som drikkevand nu og i fremtiden.

Prioriterede indsatsområder: De dele af indsatsområderne, hvor det vurderes at grundvandsbeskyttelse vil have størst betydning for den nuværende vandindvinding på de almene vandværker. I planforslaget er områderne afgrænset, hvor vandet er mindre end 25 år om at nå fra terræn til de nærliggende vandværksboringer. Denne afgrænsning er fastlagt i den politiske aftale, som Byrådet behandlede den 31. august 2020. Slagelse Kommune kunne have valgt en anden afgrænsning og et andet arealmæssigt omfang.

Planforslaget lægger i overensstemmelse med den politiske aftale op til, at der gennemføres en proces med det formål at beskytte vandværkernes kildepladser ved at begrænse erhvervmæssig brug af pesticider og dyrkning i de prioriterede indsatsområder.

Boringsnært beskyttelsesområde (BNBO): Nærområde omkring alle indvindingsboringer tilhørende almene vandværker. Områdernes størrelse og form er af Staten beregnet på baggrund af vandmængden og de hydrogeologiske forhold i indvindingsmagasinet. I nærområdet omkring en indvindingsboring opstår der et "sug" i undergrunden. Dette sug kan medføre, at forurenende stoffer i højere grad udvaskes og bevæger sig hurtigere mod grundvandet. Hvis der sker spild i BNBO, vil der endvidere være en relativ kort strømningstid fra terræn til boring og en relativ lille fortynding af forureningen.

Politiske beslutninger

Forslaget til indsatsplan er udarbejdet på baggrund af en række beslutninger i Byrådet samt Miljø- og Plan- og Landdistriktsudvalget - og en enkelt beslutning fra det daværende Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalg.

Byrådets beslutninger:

1. [31. august 2020 om at begrænse erhvervmæssig brug af pesticider og dyrkning i prioriterede indsatsområder, at etablere kommunal jordpulje, at etablere lokal overvågning samt at omlægge indvinding](#)
2. [25. maj 2020 om indsats overfor erhvervmæssig brug af pesticider i BNBO](#)

Miljø-, Plan- og Landdistriktsudvalgets beslutninger:

3. [13. august 2019 om mål for udvaskningen af nitrat ved SK Forsynings Nordre kildeplads \(Byrådsbeslutningen 31. august 2020 erstatter beslutningen vedrørende pesticidindsats\)](#)
4. [1. april 2019 om friholdelse af sårbare grundvandsområder for virksomheder, der kan udgøre en grundvandsrisiko](#)
5. [6. maj 2019 om ekstra miljøtilsynsindsats i sårbare grundvandsområder](#)
6. [7. maj 2018 om indsats overfor ubenyttede brønde og boringer](#) samt

Daværende Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalgs beslutninger:

7. [Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalgs beslutning af 2. oktober 2017 om friholdelse af visse områder for nedsivning af husspildevand.](#)

En nærmere beskrivelse af de indsatser, der er taget politisk beslutning om, fremgår herunder.

Ad 1)

- Opstart af proces med det formål at beskytte vandværkernes kildepladser yderligere ved at begrænse erhvervsmæssig anvendelse af pesticider og dyrkning i de *prioriterede indsatsområder*. Indsatsen er baseret på frivillighed og supplerer den allerede besluttede indsats overfor erhvervsmæssig anvendelse af pesticider i BNBO (se pkt. 2). Indsatsen finansieres af de vandværker, der har gavn af indsatsen.
- Etablering af kommunal jordpulje, der kan indgå ved jordfordeling, og derved understøtte processen i de *prioriterede indsatsområder* og indsatsen i BNBO.
- Etablering af lokal overvågning af udvaskningen til grundvandet i de områder, hvor grundvandsdannelsen har størst betydning for vandværkerne.
For at kunne tage hensyn til de indsatser, der gennemføres i de *prioriterede indsatsområder*, foreslås overvågningen etableret i to faser således, at de første boringer etableres i 2021, mens hovedparten først besluttet endeligt i 2024 sammen med evalueringen af indsatsen i de prioriterede indsatsområder.
- Udarbejdelse af indvindingsstrategiplan, der skal understøtte målet om, at drikkevandsindvindingen på længere sigt i højere grad sker i områder, der er braklagt, eller hvor der er skov.

Ad 2)

- Ophør med erhvervsmæssig anvendelse og håndtering af pesticider i BNBO, bortset fra i de BNBO, hvor kommunen vurderer, at der ikke er behov for indsats.

Ad 3)

- Mål om at udvaskningen af nitrat i BNBO og indsatsområder i det nære opland til SK Forsynings Nordre kildeplads ved Eggeslevmagle ikke overstiger 50 mg/l, der er grænseværdien for drikkevand. Udviklingen i nitratudvaskningen vil blive fulgt ved regelmæssige beregninger af udvaskningen.

Ad 4)

- Retningslinjer om, at kommunen gennem sin planlægning og administration vil arbejde for at friholde indsatsområder og BNBO for nye virksomheder og aktiviteter, der kan udgøre en risiko overfor grundvandet.

Ad 5)

- En styrket miljøtilsynsindsats overfor virksomheder og landbrug, der ligger i indsatsområder og BNBO.

Ad 6)

- En styrket indsats for at få sløjfet ubenyttede brønde og boringer nær vandværksboringer – i første omgang indenfor 1000 m (beslutning i MPL-udvalget 7. maj 2018).

Ad 7)

- Retningslinje om, at der som udgangspunkt ikke meddeles tilladelse til nedsivning af husspildevand i BNBO eller indsatsområder.

Planforslaget indeholder desuden en række mindre indsatser, der ikke tidligere har været forelagt politisk (ikke fyldestgørende liste):

- En styrket tilsynsindsats med aktive boringer på og nær vandværkernes kildepladser.
- Fokus på at forebygge at utætte kloakker og spildevandsanlæg kan udgøre en forureningsrisiko overfor grundvandet i særligt sårbare områder.
- Stop for udbringning af spildevandsslam o.l. på landbrugsjord i de *prioriterede indsatsområder*.
- Forsøgsvis skiltning ved de vigtigste 2 kildepladser med det formål at gøre områdets beboere, og folk der færdes i området, opmærksomme på, at det her er ekstra vigtigt at beskytte grundvandet.
- Kortlægning af forhold der har betydning for risikoen for spild ved færdselsuheld på offentlig vej og følgende forureningsspredning nær de 2 vigtigste kildepladser.